

Velkommen til innføringskurs i rollen som kontrahert personell

Spelhaugen

Kursrom 2

Torsdag 23. oktober 2014

Klokken 9 til 15

Norsk Institutt for Vannforskning (NIVA) gjennomførte i perioden 1974-1976 en landsomfattende driftsundersøkelse av avløpsrenseanleggene i Norge, med nedslående resultater.

Det ble som en følge av dette etter hvert opprettet driftsassistanser rundt om i Norge, som hadde som mål å heve standarden på renseanleggene.

Mye er gjort siden den gang, og utviklingen av vann- og avløpskompetansen i kommunene er kommet langt.

De aller fleste regioner i Norge har aktive driftsassistanser.

Hvilke oppgaver som utføres av driftsassistansene varierer imidlertid mellom ulike områder.

STARTEN: STATUS

Landsomfattende undersøkelse av NIVA 1974 – 1976:

- Av 213 anlegg > 20 pe fungerte 111 anlegg
- Mye fremmedvann på grunn av dårlig ledningsnett
- Konstruksjonsmessige svakheter
- Mangelfull kompetanse på prosess; manglende forståelse for at driften krever ressurser

Konklusjon:

Systematisk driftsassistanse og tilsyn burde gi en positiv effekt på problemområdene.

Etablering av nye assistanser, status

- Driftsassistanse VA i Nordre Nordland Fylkeskommunal
- Driftsassistansen på Helgeland Heva Fylkeskommunal
- Driftsassistansen i Sør- og Nord-Trøndelag Rambøll AS
- Driftsassistansen i Oppland Norconsult AS
- Driftsassistansen i Hedemark Interkommunalt
- Driftsassistansen i Øvre Romerike Asplan Viak AS
- Driftsassistansen i Østfold Interkommunalt IKS
- Driftsassistansen i Follo og Vestfol Aquateam AS
- Driftsassistansen i Buskerud Rambøll AS
- Driftsassistanse i Aust- Agder og Telemark Sweco AS
- Driftsassistanse for Vann i Møre og Romsdal Siviling Gjestad AS
- Driftsassistansen i Sogn og Fjordane Tobias Dahle AS
- DIHVA Hordaland Interkommunalt IKS

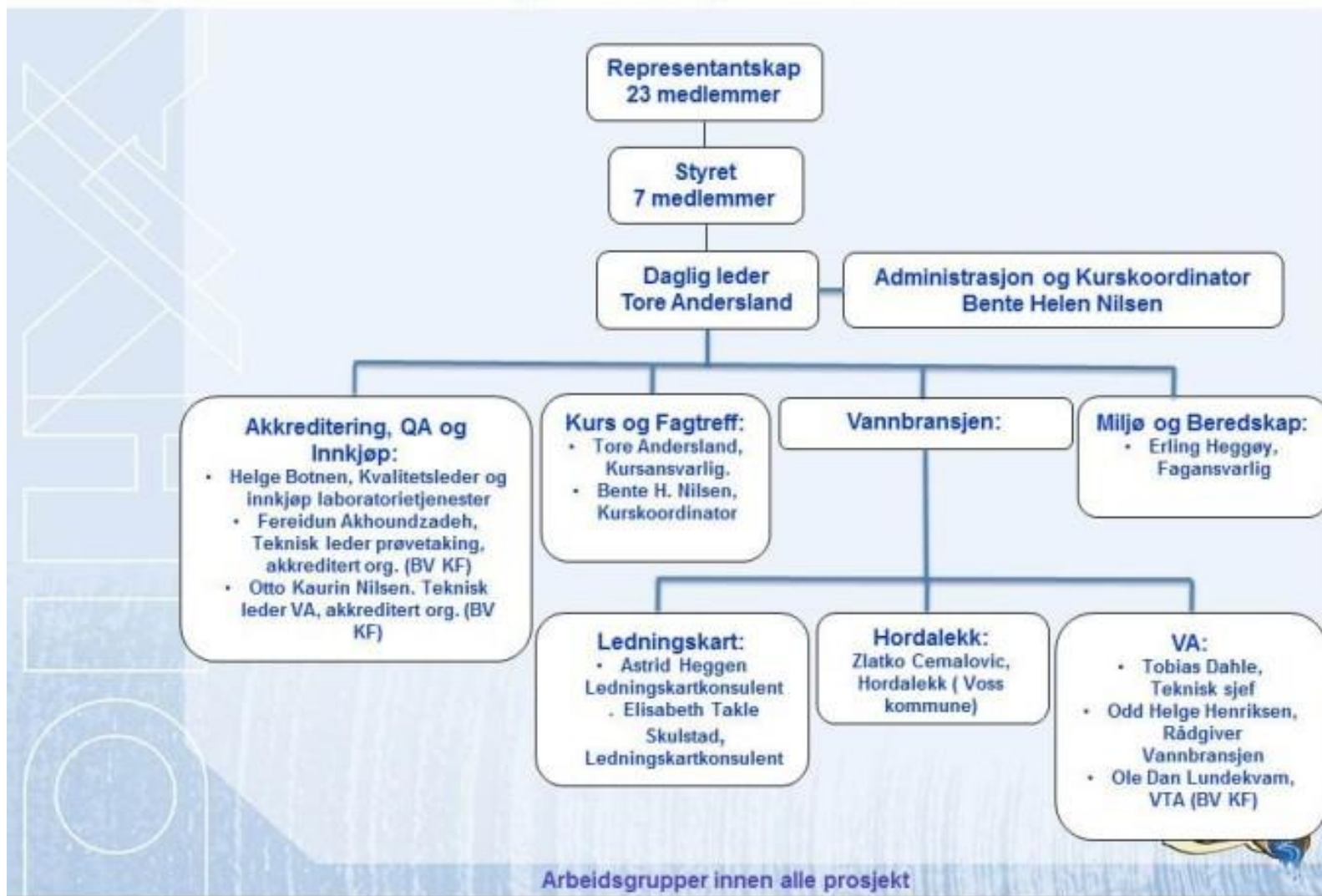

Driftsassistansen i Hordaland – Vann og avløp IKS

- Opprinnelig et samarbeid mellom 10 kommuner med høygradig avløpsrensing, fra ca. 1995. Organisert med et valgt styre/arbeidsgruppe som kjøpte konsulenthjelp.
- 2004 stiftet som interkommunalt selskap (IKS) og utvidet til å omfatte også drikkevann.
- I dag: 29 kommuner er eiere og 3 kommuner er tilknyttet gjennom avtale (Haugesund, Odda og Tysvær).
- Representantskapet velger styret, som består av 7 personer.
- Leder av representantskapet er Magnar Sekse, Bergen kommune, og styreleder er Anton Bøe, Askøy kommune.

Organisasjonskart

Styret i DIHVA sin sammensetning i 2014

Styremedlemmer

Arne Eikefet, Lindås kommune

Ole Dan Lundekvam, Bergen Vann KF (Nestleder)

Anton Bøe, Askøy kommune (Leder)

Anny Bastesen, Meland kommune

Anne Solheim Cornell, Bergen kommune

Bente Bjotveit, Ullensvang herad

Nils Eivind Stranden, Kvam herad

Varamedlemmer

Roald Hovden, Osterøy kommune

Trude Bjørkaas, Askøy kommune

Øystein Havsgård, Fusa kommune

Marianne Kramer, Os kommune

Randi Erdal, Bergen kommune

Sigbjørn Øye, Kvinnherad kommune

Anne Beth Ravndal, Bergen Vann KF

- Kompetansesenter
- Systematisk kompetanseutvikling i kommunene
- Nettverk og erfaringsutveksling
- Samarbeidsprosjekter på områder som på grunn av størrelse og kompleksitet etc. med fordel kan gjennomføres og organiseres i et fellesprosjekt

Samarbeidsprosjekter

- Resipientundersøkelser – program, oppfølging og koordinering.
- Lekkasjekontroll – Hordalekk.
- Paraplyorganisasjon for akkreditert prøvetaking.
- Laboratorietjenester, felles innkjøpsavtale avløp og vann.
- Ledningskartverk.
- VA – norm.
- VTA – ansvarlig.
- Kvalitetssikring, internkontroll, ROS og beredskapsplaner/- øvelser
- Aktuelle nye prosjekter:
 - Vannforskriften etc.
 - Driftsassistanse på avløpsrensaneanlegg og rapportering til Kostra .
 - Tilsyn med utslipp fra mindre avløpsanlegg.
 - Optimalisering av VA – anlegg.
 - Rekruttering.

- Arrangere VA – faglige kurs, fagtreff og tema- dager i egen regi.
- Arrangere:
 - Driftsoperatørforum
 - Driftsoperatørsamlinger
- Samarbeider med sentrale kursarrangører (**Norsk Vann, Norsk Rørsenter/VA - Miljøblad, Norsk Vannforening, Tekna og andre Driftsassistanser m.fl.** og bidra med markedsføring og teknisk gjennomføring av kurs på Vestlandet

Driftsoperatørsamling

på Westland Hotel, Kvalen 30, 5955 Lindås

Tema: Aktuelle VA – utfordringer

Tirsdag 20. november:

- Kl 10:00 Velkommen til Driftsoperatørsamling.
- Kl 10:15 VA i Lindås kommune v/ repr. fra Lindås kommune.
- Kl 10:35 HMS i VA, arbeid i trange rom, v/Otto Kaurin Nilsen, DIHYA IKS.
- Kl 11:00 Forberedelse til renovering av VA – ledninger, TV – kontroll, svinging etc. v/ Jonny Vindenes, VITEK AS.
- Kl 11:30 Lunsj
- Kl 12:15 Service- og lekkasjebil med utstyr som ventilover, anboring, flowmaster, utjevner ved spyling fra hydrant etc. v/Terje Mellingen, Bergen Vann KF.
- Kl 12:45 Renovering av vann- og avløpsledninger v/Jonny Vindenes.
- Kl 13:15 For driftssetting, pluggkjøring, trykkprøving, kloring etc. v/Terje Mellingen, Bergen Vann KF.
- Kl 13:30 Trykk- og lekkasjekontroll, lavere trykk gir mindre lekkasje, trykksenkning, nattsenking, v/Trond Svendsen Bergen Vann KF.
- Kl 14:00 Kaffepause
- Kl 14:15 Hordalekk/lekkasjekontroll i Kvam herad v/Zlatko Cemalovic, Voss kommun
- Kl 14:45 Aquosos – en ventil for fremtiden v/Odd Helge Henriksen, Esco
- Kl 15:30 Befaring på Fanebust Renseanlegg, Lindås.

Onsdag 21. november:

- Kl 09:00 RA i Rauma kommune, primærrensing, §13 anlegg, film
- Kl 09:30 Årets VA – tiltak på vestlandet 2012, Driftsoperatører i fokus, mindre skittent vedlikehold, mindre lukt, aerosoler og farlige gasser v/Toril Steinsvik, Hauge Sund kommune.
- Kl 10:00 Kaffepause
- Kl 10:15 Hva er trykkavlegg og hvilke løsninger finnes v/Erik Hellinges, Sulzer Pumps
- Kl 10:45 Silanlegg, løsninger og erfaring v/ Harald Fjære, Hydropress Huber.
- Kl 11:30 Lunsj
- Kl 12:15 Lukt fra innelukkede poller etc. v/Helge Botnen, DIHYA IKS
- Kl 12:45 Luktreduksjon, kartlegging og tiltak for luktreduksjon v/ Siv Malmanger, Miljø-Teknologi AS.
- Kl 13:30 Luktrensing i renseanlegg og pumpestasjoner v/Jon Stånesen, Eirs.
- Kl 14:15 Oppsummering og avslutning.

Driftsassistansen i Hordaland – Vann og Avløp IKS (DIHYA) er et interkommunalt selskap der medlemmene er Åby, Austevoll, Austmann, Bergen, Bømne, Eidfjord, Fjell, Fusa, Gulen, Høyanger, Jostedal, Kragerø, Lindås, Nordfjorden, Meland, Molde, Odda, Os, Osterøy, Raøy, Samnanger, Stord, Sund, Ullensvang, Ulvik, Vaksdal, Voss og Øygarden. DIHYA skal være et kompetansesenter for vann- og avløpsvesen og tilbyr faglige tjenester og produkt til som driftsassistansen eller driftstaver, kvalitetskontroll, anslagsverktøys, opplæring, referansedokumentasjon og informasjon.

Avd. Vest inviterer til

Juletreff

Torsdag 13. desember 2012
Radisson Blu Royal Hotel, Bryggen, Bergen

På juletreffet i år får vi i tillegg til flere interessante foredrag med tema beredskap, en presentasjon av hvordan Dagmar herjet i Stryn kommune. Vi vil og sette fokus på den nye malen Klif skal utarbeide for utslipptilatelser for avløpsvann i norske kommuner. Vi avslutter juletreffet med et foredrag av Thomas Nielsen som vil gi oss et innblikk i Megafon, Bergens gatemagasin.

Møteleder Asle Aasen

- 11.00 Julelunsj med registrering
- 12.00 Dagmar, konsekvenser for vassforsyninga i Stryn kommune v/ Tobias Dahle, Teknisk sjef i Stryn under Dagmar
- 12.20 Krav til trygge driftskontrollanlegg – orientering om instrumenthåndboka (Norsk Vann) v/ Arne Devold, Norconsult AS.
- 12.50 Krisestotteberedskap – et prosjekt i Norsk Vann v/ Einar Melheim, Norsk Vann BA
- 13.20 RSSB, Regionalt senter for samfunnsikkerhet og beredskap med status og veien videre i arbeidet med beredskap v/ Kari Maisol Knudsen, Bergen kommune.
- 13.40 Kaffepause
- 14.00 Fokus på krav til avløpsledningsnett (separeringer), overløp etc. i ny utslippsmal fra Klif v/Gunnar Mosevold, Skien kommune
- 14.30 Ny mal for kommunale utslipptilatelser, prosess – og hovedelementer i malen med tilbakemeldinger, høringsprosess og implementering v/Terje Farestveit, KLIF
- 15.00 Megafon, Bergens gatemagasinet som gir medlemmer en mulighet til å skaffe seg en inntekt på en verdig måte. v/Thomas Nielsen

Bindende påmelding senest tirsdag 4. desember til DIHYA IKS. post@dihya.no

Fagtreffet er åpent for alle. Deltakeravgiften er kr. 750,- inkl. julelunsj som blir fakturert i ettertid.

DIHVA

2013

DAGANE
PÅ VESTLANDET

- Mål: Faglig møteplass for hele VA - bransjen på Vestlandet. Nettverk og kompetanseoppbygging.
 - To dager med fagseminarer med diskusjoner, VA - messe og sosialt samvær i tillegg til å kåre Årets DIHVA og Årets VA- tiltak på Vestlandet.
 - 2014: Arrangert 10.-11.september. Mer enn 400 personer tilstede, 71 utstillere. Norges største VA – faglige treff.
 - 2015: Rica Maritim, Haugesund, 9.-10. september
- Prosjektsamarbeid 2014:
Faggruppen i DIHVA IKS og COWI

Innføringskurs i rollensom kontrahert personell 23.10.14

Samarbeid om akkreditert prøvetaking

- Krav om akkreditert prøvetaking gjelder anlegg under § 14 i *Forurensningsforskriften*. Dvs. større tettbebyggelser med utslipp tilsvarende 10 000 pe til sjø eller 2 000 pe til ferskvann
- DIHVA ble innvilget akkreditering 24. juni 2011 etter ISO 17025 og er **akkreditert organisasjon** for kommunene Askøy, Bergen, Flora, Førde, Gloppen, Haugesund, Kvam, Odda, Os, Stord og Voss
- Norsk Akkreditering gjennomfører årlige bedømminger, både i anleggene og i kontorlokalene til DIHVA
- Operatørene i anleggene gis opplæring av DIHVA og kontraheres til å utføre den praktiske prøvetakingen
- Mange kritiske kriterier å ta hensyn til, blant annet til nøyaktighet i vannmengdemåling og til uttak av representative prøver
- Kostnadene fordeles på kommunene som deltar i samarbeidet, trenger bare ett sett med nøkkelpersonell og får lavere kostnader i forhold til Norsk Akkreditering

Akkreditering innvilget 24. juni 2011

Akkrediteringsnummer: TEST262 Fagområde P3001 Prøvetaking avløpsvann

http://www.akkreditert.no/no/Sk_i_akkrediteringer_og_nettsiden/Sk_i_akkrediteringer/Search_result/?Akklid=728

AKKREDITERINGSBEVIS
ACCREDITATION CERTIFICATE

Driftsassistansen i Hordaland -vann og avløp IKS (DIHVA IKS)

er første gang akkreditert den 24.06.2011 av Norsk Akkreditering
is accredited on 24.06.2011 by the Norwegian Accreditation
og tilfredstiller kravene i NS-EN ISO/IEC 17025
and complies with the requirements of NS-EN ISO/IEC 17025
Akkrediterings omfang og varighet fremgår av gjeldende akkrediteringsdokument, og akkrediteringen forutsetter regelmessig oppfølging.
The scope and conditions of this accreditation are specified in the accreditation document and the accreditation requires regular surveillance.

Akkrediteringsnummer: **TEST 262**
Accreditation number

NORSK AKKREDITERING
NORWEGIAN ACCREDITATION

Norsk Akkreditering / Norwegian Accreditation

Side 2 av 2

AKKREDITERINGSDOKUMENT
TEST 262

Driftsassistansen i Hordaland - vann og avløp IKS (DIHVA IKS)
Spelhaugen 22
5147 Fyllingsdalen

Akkrediteringen omfatter P3001 Prøvetaking avløpsvann i henhold til de neste sidene i dette dokumentet.

Akkreditering er første gang innvilget 24.06.2011, og er gitt i overensstemmelse med Søringsregp. nr. 106 (1989/90), og Norsk Akkrediterings statutter fastsatt i Kgl. resolusjon 7. oktober 1993. Organisasjonen tilfredstiller kravene i NS-EN ISO/IEC 17025 (2005)

Akkrediteringen forutsetter regelmessig oppfølging, og er gyldig til 24.06.2016. Akkrediteringsbeslutningen innebærer at Norsk Akkreditering har funnet at organisasjonen oppfyller kravene for akkreditert virksomhet innenfor de aktuelle akkrediteringsområder. Organisasjonen står selv ansvarlig for resultatene av utførte målinger.

NORSK AKKREDITERING

24.06.2011
Dato

Norsk Akkreditering

Akkrediteringsdokument
Akkreditering nr. TEST 262

Side 2 av 2

Den administrative/geografiske enheten:
DIHVA IKS
Spelhaugen 22
5147 Fyllingsdalen

Permanent laboratorium
P3001 Prøvetaking avløpsvann

Objekt	Parameter	Referansestandard	Intern metode	Merknad
Kommunalt avløpsvann	Mengdemåling	Intern metode		Metode basert på måling på fire vannpøp i åpen vann. Dette i henhold til krav gitt i Forskrift om begrensning av forurensning § 14.1.
Kommunalt avløpsvann	Prøve til kjemisk analyse	Intern metode		Metode basert på automatisk prøvetaking av mangelpersonernde prøver fra løp- og utløp fire vannpøp i åpen vann. Dette i henhold til krav gitt i Forskrift om begrensning av forurensning § 14.1.
Kommunalt avløpsvann	Prøve til analyse av overflateaktive stoffer	Intern Metode		Metode basert på kvalifisert stikkprøve (manuell prøvetaking). Dette i henhold til krav gitt i Forskrift om begrensning av forurensning § 14.1.
Kommunalt avløpsvann	Mengdemåling	Intern metode		Metode basert på trykksone systemer. Dette i henhold til krav gitt i Forskrift om begrensning av forurensning § 14.1.

24.06.2011
Dato

Norsk Akkreditering

Kvalitet og kvalitetssikringssystem

- Kvalitet betyr å få innfridd forventning(er)
- Kvalitetssikringssystem er et skriftlig system av prosedyrer og sjekklister som benyttes for å oppnå ønsket kvalitet
- Kvalitetssystemet er plassert i TQM og er tilgjengelig via internett

Kvalitetspolitikk

- Formålet med kvalitetspolitikken er å tilkjennegi kvalitetsmålene til den akkrediterte delen av DIHVA
- Kvalitetspolitikken gjennomgås og vurderes under Ledelsenens gjennomgang
- Gjennomgangen og oppnådde kvalitetsmål kan med føre at det settes nye kvalitetsmål, som igjen medfører at det gis ut en ny kvalitetspolitikk
- Kvalitetspolitikken gjelder bare til det foreligger en ny kvalitetspolitikk

Hvorfor og hvordan akkreditert prøvetaking

1. Pålagt av Miljøverndepartementet via Forurensningsforskriften § 14-11
2. Krav om akkreditert prøvetakingen inntreffer dersom bebyggelsen målt i pe er større enn 2000 ved utslipp til ferskvann eller større enn 10000 ved utslipp til sjø
3. ISO 17025 ligger til grunn for akkreditering
4. Veileder NADok 30a fra Norsk Akkreditering
5. Norsk Vann rapport 182-2011 Prøvetaking av avløpsvann og slam
6. Egne skriftlige arbeidsprosedyrer og instruksjoner

Hva er akkreditering

- Akkreditering er en offisiell anerkjennelse av en organisasjons kompetanse og evne til å utføre angitte oppgaver i samsvar med gitt krav (www.akkreditert.no)
- Det er to nivåer av kravdokument:
 1. Internasjonal standard (ISO 17025)
 2. Spesifiserte metoder (standard metode)
- Akkreditert prøvetaking er pålagt kommunale avløpsanlegg i større tettsteder med utslipp over 2000 pe til fersk vann eller over 10000 pe til sjø i henhold til § 14-11 i Forurensningsforskriften

Kompetanse et nøkkelord med hensyn på akkreditering

- ”Kompetanse er de samlede **kunnskaper, ferdigheter, evner** og **holdninger** som gjør det mulig å utføre aktuelle funksjoner og oppgaver i tråd med definerte krav og mål” (Linda Lai, 2004)
- I dagligspråket defineres kompetanse gjerne som evnen til å klare en oppgave eller beherske et yrke i møte med komplekse krav, situasjoner og utfordringer. Man deler gjerne inn kompetanse i **kunnskaper, holdninger** og **ferdigheter**. Noen tar også med begrepet **evner** (Wikipedia)

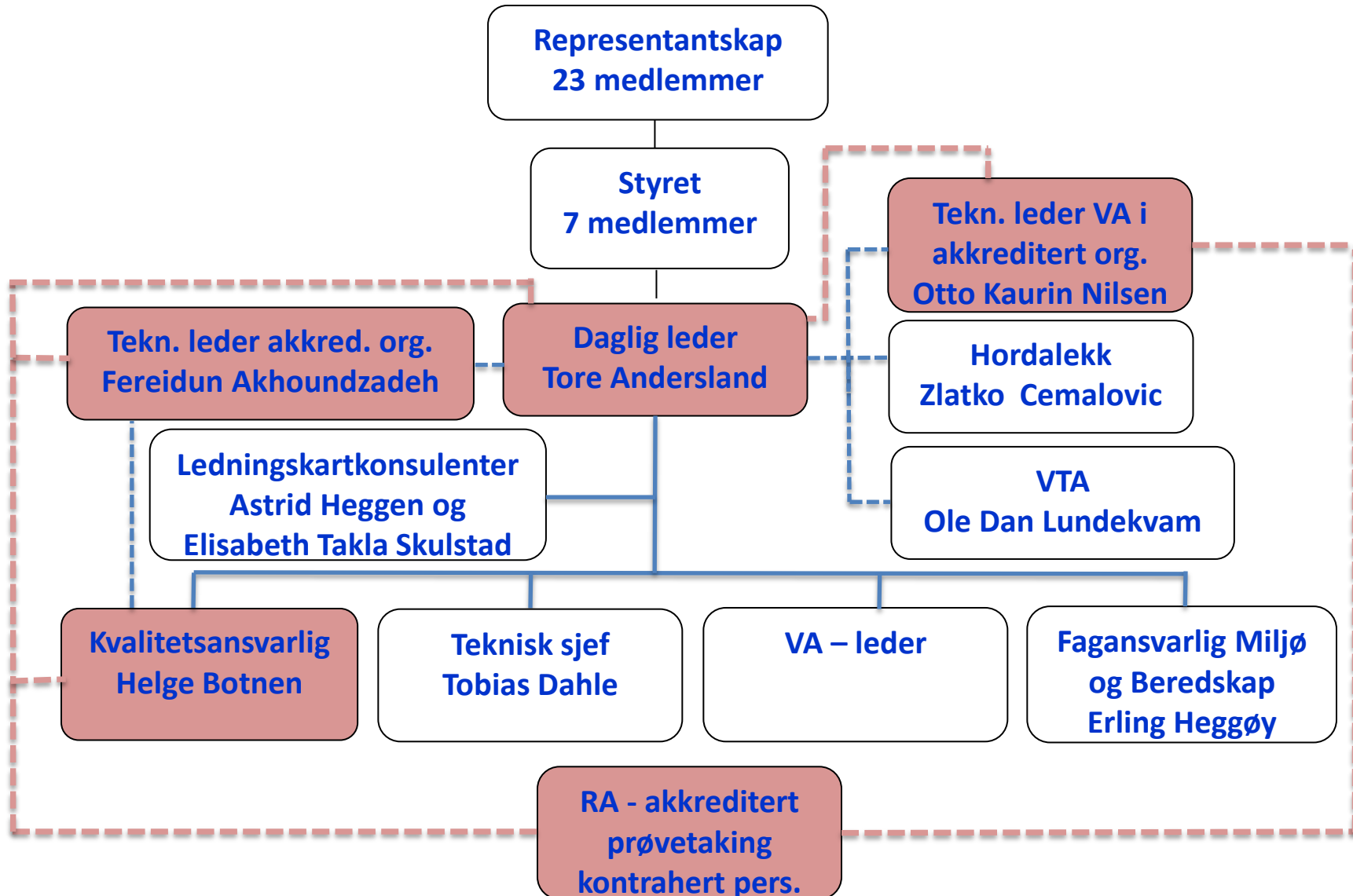

Et par begreps- og rolleavklaringer

1. **Norsk Akkreditering (NA)** er akkrediteringsorganet i Norge, underlagt NHD, bedømmer og innvilger akkreditering
2. **DIHVA** er den akkrediterte organisasjonen – eier og driver kvalitetssystemet som ligger til grunn for innvilget akkreditering, gir opplæring til kontrahert personell
3. **Kommunene** er anleggseiere – eier og er ansvarlig for alt utstyr og prøvetakingspunkter i anleggene, og skal stille tilstrekkelig antall personell til disposisjon for kontrahering
4. **Kontrahert personell** – kommunalt ansatte operatører som har gjennomgått opplæring og som har tegnet avtale med DIHVA om å forestå den akkreditert prøvetaking i praksis
5. **Prøvetaking** skjer akkreditert når den foregår i regi av DIHVA
6. Et renseanlegg akkrediteres **ikke**, kontrahert personell akkrediteres **ikke**, anleggseier akkrediteres **ikke**

Organisasjonskart for DIHVA med markering av akkreditert område og rapporteringsveier

Akkreditering innebærer

- Tilfredsstill krav fra Miljøverndepartementet (Forurensningsforskriften) om akkreditert prøvetaking i kommunale renseanlegg
- Prøvetakingen må foregå i henhold til krav gitt i ISO 17025, arbeidsprosedyrer og instruksjer utgitt av DIHVA
- Norsk Akkreditering kommer på årlige oppfølgingsbesøk, også i anlegg, for å forvise seg om at alle krav, arbeidsprosedyrer og instruksjer følges
- Ved brudd på krav kan akkrediteringen bli suspendert – eventuell suspensjon vil omfatte alle anlegg
- Vi klarer å unngå suspensjon ved å følge arbeidsprosedyrer og instruksjer, ta imot opplæring, meld fra om det oppstår problemer, og for all del melde inn avvik

Som akkreditert må vi ha:

- Tilfredsstillende **kompetanse** og **dokumentasjon** på det vi gjør eller har gjort
- Skriftlig beskrivelse av hele kvalitetssystemet
- Skriftlige arbeidsprosedyrer og instruksjer, og faste skjema
- Dokumentere våre handlinger
- Tydelighet på ansvar og myndighet
- Tekniske krav til anlegg og prøvetakingsutstyr
- Dokumentert kompetanse hos personell
- Opplæring og vedlikehold av kompetanse
- Godkjente anlegg og godkjent personell
- Et avviksbehandlingssystem som brukes og faktisk fungerer
- Interne og eksterne revisjoner

Kriterier for anskaffelse av utstyr

Fokuser på kritiske forhold, det vil si forhold som påvirker prøvens beskaffenhet og kvalitet, utstyret skal fungere etter hensikten når det er montert!

- a) Gjennomstrømningshastighet
- b) Temperatur
- c) Lys og mørke
- d) Tid
- e) Unngå utstyr som påvirker prøvene
- f) Vannmengdemålere tilpasset vannføringen i anlegget og med tilfredsstillende målenøyaktighet
- g) Montering i henhold til produsentens beskrivelse, eller gjeldende standard

Sjekkliste innfasing til akkreditert prøvetaking

Tema
Avtale med anleggseier/driver
Teknisk beskrivelse av anlegget (flytdiagram med prøvetakingspunkter inntegnet)
Avtale med kontrahert personell (er personellet godkjent?)
Prøvetakingsplan(er) (situasjonsorientert?) utarbeidet og tilgjengelig for kontrahert personell
Kontrahert personell har nødvendig tilgang til instruksjer og skjema (internett)
Vannmengdemåler er kontrollert (10 %)
Prøvetakingspunktet på innløpet ligger før/etter rist og returstrømmer. Validering gjennomført?
Prøvetakingspunktet på utløpet ligger på siste samlestock i anlegget
Vannet i prøvetakingspunktene har god omrøring
Slanger tilkoplede prøvetakerne er festet og uten svanker
Prøvetakerne er kontrollert med hensyn på sugeshastighet mellom (0,5-1,0 m/sek)
Kjøleskap kontrollert med hensyn på temperatur (1-5 °C)
Prøvedunker av tilstrekkelig størrelse (10-30 l)
Anlegget har sleiver, trakter, øser og temperaturloggere osv. og utfylt utstyrsliste
Utstyrslogg i anlegget
Prøvetakingsutstyret er merket
Internrevisjon gjennomført
Revisjonsavvik er lukket

Noen begreps avklaringer – om igjen

Kontrahert personelle, personell som har avtale om å utføre en spesiell oppgave, her ta prøver akkreditert

Akkreditert prøvetaking, prøvetaking i henhold til et skriftlig kvalitetssikringssystem, her kontrollert av Norsk Akkreditering (akkrediteringsorgan) og funnet i samsvar med ISO 17025

Akkreditert organisasjon, her DIHVA

Renseanlegget er **ikke** akkreditert, kontrahert personell er **ikke** akkreditert, anleggseier er **ikke** akkrediteres

Hva innebærer det å være kontrahert personell

- Kontrahert personell har inngått skriftlig avtale med DIHVA om å utføre akkreditert prøvetaking i renseanlegg
- Kontrahert personell er fortsatt ansatt og lønnet av sin faste arbeidsgiver (kommunen/anleggseier), men skal følge DIHVA sine arbeidsinstrukser og rapporteringsveier for alt arbeid som gjelder akkreditert prøvetaking
- Kontrahering må skje i forståelse med arbeidsgiver

Veien til kontrahering

- Kurs i prøvetaking (obligatorisk)
- Innføringskurs i rollen som kontrahert personell (obligatorisk)
- Intern praktisk opplæring
- Det må ikke gå mer enn 6 måneder mellom hver kan den kontraherte faktisk tar prøver
- Rekvalifisering etter 1-3 år
- Rekvalifisering etter lengre tids fravær dvs. ved fravær utover 6 måneder
- Deltakelse på minst 2 av fagsamlingene som DIHVA arrangerer i året
- Validering og innstilling ved brudd på krav
- Midlertidig betinget kontrahering

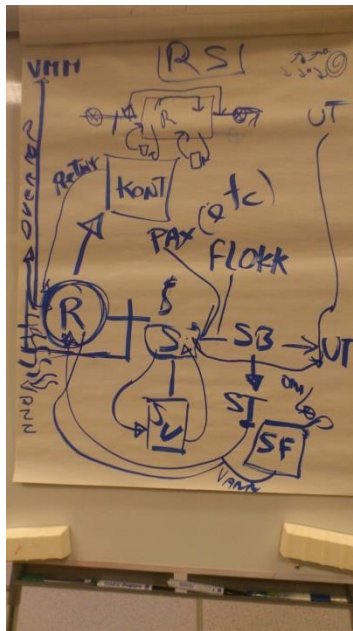

Gode grunner for kontrahert personell til å delta i fagsamlinger

1. Akkrediteringen forplikter med hensyn på opplæring, og ikke minst med hensyn på vedlikehold av kompetanse
2. Faglig utvikling og vedlikehold av kompetanse, gir økt fokus og nøyaktighet i arbeidet
3. Innholdet i samlingene endres etter ønske og behov, aktiv innhenting av tilbakemeldinger fra kontrahert personell
4. Være en del av et større faglig kontaktnett og selv bli en resurspersoner i fellesskapet
5. Øke samarbeidet mellom kommunene, mulig med en fremtidig vikarordning med kontrahert personell
6. Unngå tap av kontrahering og unødvendig rekvalifisering

Fagsamling for kontrahert personell

Innføringskurs i rollen som kontrahert personell 23.10.14

Rekvalifisering av kontrahert personell

Beregning av gjennomstrømningshastighet

innføringskurs i rollen som kontrahert
personell 23.10.14

Kontrahert personell med DIHVA-hatt

Avtaler

- Krav om skriftlige avtaler mellom partene som deltar i samarbeidet om akkrediteringen
- Avtale om akkreditert prøvetaking i avløpsrenseanlegg mellom hver kommune og DIHVA IKS
- Avtale for kontrahert personell mellom hver person og DIHVA IKS
- Avtalemaler er tilgjengelig i TQM

Ansvar og myndighet hos kontrahert personell

Ansvars- og myndighetsområde

- Gjennomføring av prøvetaking, prøvehåndtering
- Sende/levere prøver til laboratoriet
- Foreslå forbedringer og forebyggende tiltak

Oppgaver

- Prøvetaking i henhold til arbeidsprosedyrer og instruksjer
- Forsendelse av prøver i henhold til instruksjer
- Vask prøvetakingsutstyr i henhold til instruksjer
- Enkelt vedlikehold av utstyr
- Registrere og rapportere avvik i TQM
- Delta i møter og fagsamlinger arrangert av/pålagt av DIHVA eller anleggseier

Uavhengighet, integritet, interessekonflikt og lojalitet

1. Arbeid som utføres på vegne av DIHVA skal skje uten ytre press og det skal ikke forekomme forhold som kan påvirke det faglige arbeidet som utføres av personell hos DIHVA, eller hos personell som er kontrahert av DIHVA.

Uavhengighet, integritet, interessekonflikt og lojalitet

2. Gjennom innføringskurset i rollen som kontrahert personell skal kontrahert personell bevisstgjøres på hvor lojaliteten skal plasseres i forhold til akkreditert prøvetaking. Temaet skal også behandles i forbindelse med fagsamlingene for kontrahert personell, og i møtene mellom DIHVA og anleggseierne.

Uavhengighet, integritet, interessekonflikt og lojalitet

3. Kontrahert nøkkelpersonell skal behandle alle anleggseiere likt. I møter med alle anleggseiere, som angår akkreditert prøvetaking, skal kontrahert nøkkelpersonell opptre som DIHVA's representant. Saker som er spesielt krevende skal drøftes med daglig leder hos DIHVA.

Uavhengighet, integritet, interessekonflikt og lojalitet

4. I møte med akkrediteringsorganet skal alt kontrahert personell kun opptre som kontrahert personell hos DIHVA.

Uavhengighet, integritet, interessekonflikt og lojalitet

5. Arbeid som utføres på vegne av DIHVA skal skje uten ytre press og det skal ikke forekomme forhold som Kontrahert personell kan oppleve som interessekonflikt i forhold til anleggseier/driver hvor personellet er ansatt. Kontrahert personell kan aldri alene representere DIHVA i interne møter hos anleggseier/driver hvor personellet er ansatt med mindre dette er avklart med DIHVA i forkant av møte og personellet kalles inn i kraft av å være kontrahert. Om mulig skal daglig leder eller kvalitetsansvarlig hos DIHVA delta i interne møter hos anleggseier/driver som angår avtalefestet akkreditert prøvetaking.

Uavhengighet, integritet, interessekonflikt og lojalitet

6. For å forebygge interessekonflikt og rolleblanding skal kontrahert personell ikke i ett og samme møte, holdt av anleggseier, delta både i kraft av å være kontrahert personell og som ansatt hos anleggseier. Det skal avklares på forhånd hvilke rolle det kontraherte personellet skal ha i møte.

Uavhengighet, integritet, interessekonflikt og lojalitet

7. Kontrahert personell skal ikke være involvert i annen virksomhet som kommer i direkte konkurranse med den akkrediterte aktiviteten hos DIHVA, eller annen virksomhet som kan skape tvil om vilje og evne til å utøve sin rolle som kontrahert, eller annen virksomhet som medfører bruk av systemer og utstyr som er knyttet til den akkrediterte aktiviteten hos DIHVA.

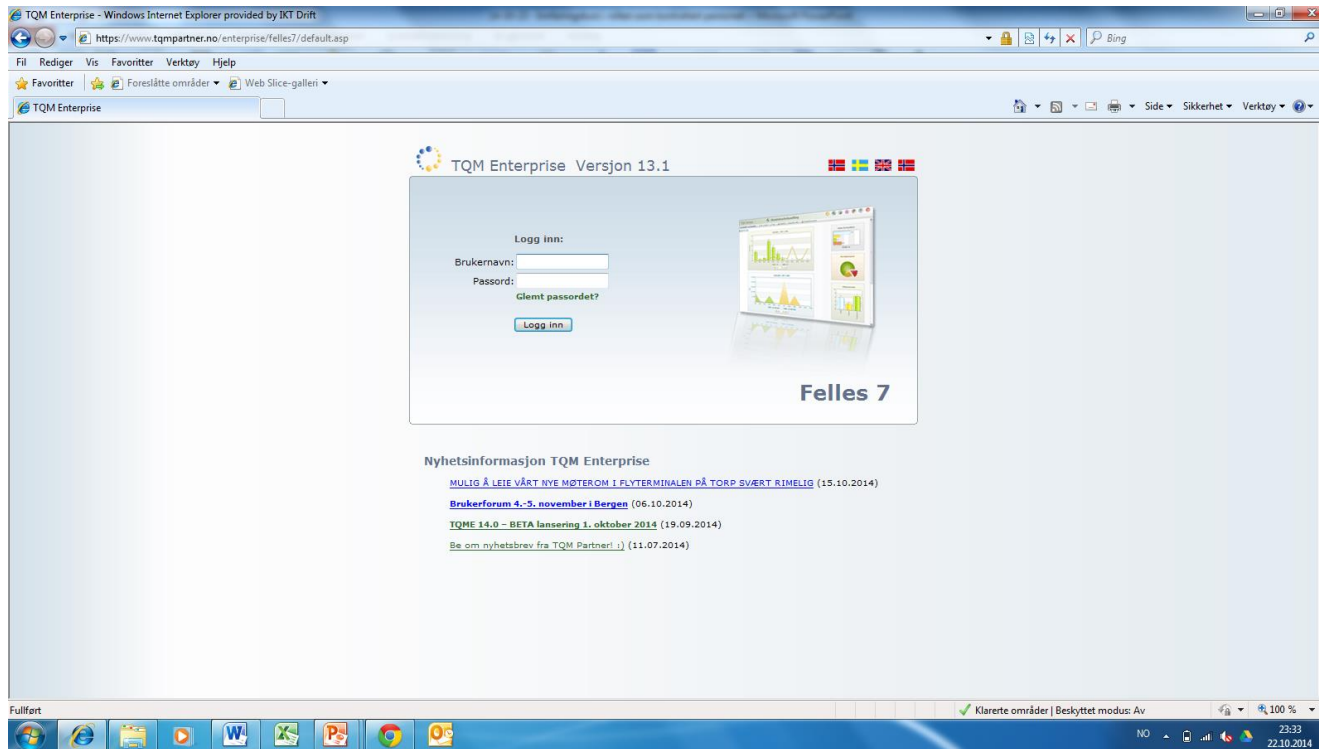

Kvalitetssystemet

- skal sikre at kommunene / anleggseierne får akkreditert prøvetaking
- består av en samling med arbeidsinstrukser og ulike maler til skjema
- skal være hensiktsmessig og tilgjengelig i TQM
- skal ha innbygget rutiner for opplæring, kontroll og forbedring

Demonstrasjon av systemet og avviksrapporing i TQM

TQM Enterprise Versjon 13.1

Logg inn:

Brukernavn:

Passord:

[Glemt passordet?](#)

Felles 7

Nyhetsinformasjon TQM Enterprise

- [MULIG Å LEIE VÅRT NYE MØTEROM I FLYTERMINALEN PÅ TORP SVÆRT RIMELIG](#) (15.10.2014)
- [Brukerforum 4.-5. november i Bergen](#) (06.10.2014)
- [TQME 14.0 – BETA lansering 1. oktober 2014](#) (19.09.2014)
- [Be om nyhetsbrev fra TQM Partner!](#) (11.07.2014)

Årsaksanalyse

- bakgrunn og formål -

- 1) Ønsker å finne den/de virkelige underliggende årsakene til et avvik, ønsker å kunne sette inn korrigerende tiltak som hindrer gjentakelse av avviket
- 2) Årsaksanalysen skal dreie fokuset mot konstruktiv løsning på et problem (avvik), gjennom en strukturert tilnærming til avviket, og god forståelse av årsaks- og virkningssammenhenger
- 3) Årsaksanalysen må involvere berørt personell – fordel med eierskap til både problem og løsning
- 4) Årsaksanalyse er mest aktuell når avviket er komplekst og omfattende, men årsaksanalyse kan også være nyttig når det skal finnes gode korrigerende tiltak til mindre avvik

Årsaksanalyse

- gjennomføring -

- 1) Foreta årsaksanalysen i gruppe
- 2) Illustrer forholdet mellom avvik og årsak
- 3) Velg de aller viktigste årsaken og finn løsninger som kan løse selve rotårsaken til avviket
- 4) Velg løsninger som er kostnadseffektive

Årsaksanalyse

- gjennomføring hovedkategorier-

- 1) Maks 3-6 hovedkategorier
- 2) Begynn med å finne større hovedkategorier, eksempelvis Materialer, Mennesker, Metoder, Teknologi, Miljø, Målinger
- 3) Alternativt del prosessen inn i delprosesser, eksempelvis Oppstart av prøvetaking, Prøvetaking, Avslutning av prøvetaking, Prøvehåndtering, Transport av prøve

Årsaksanalyse

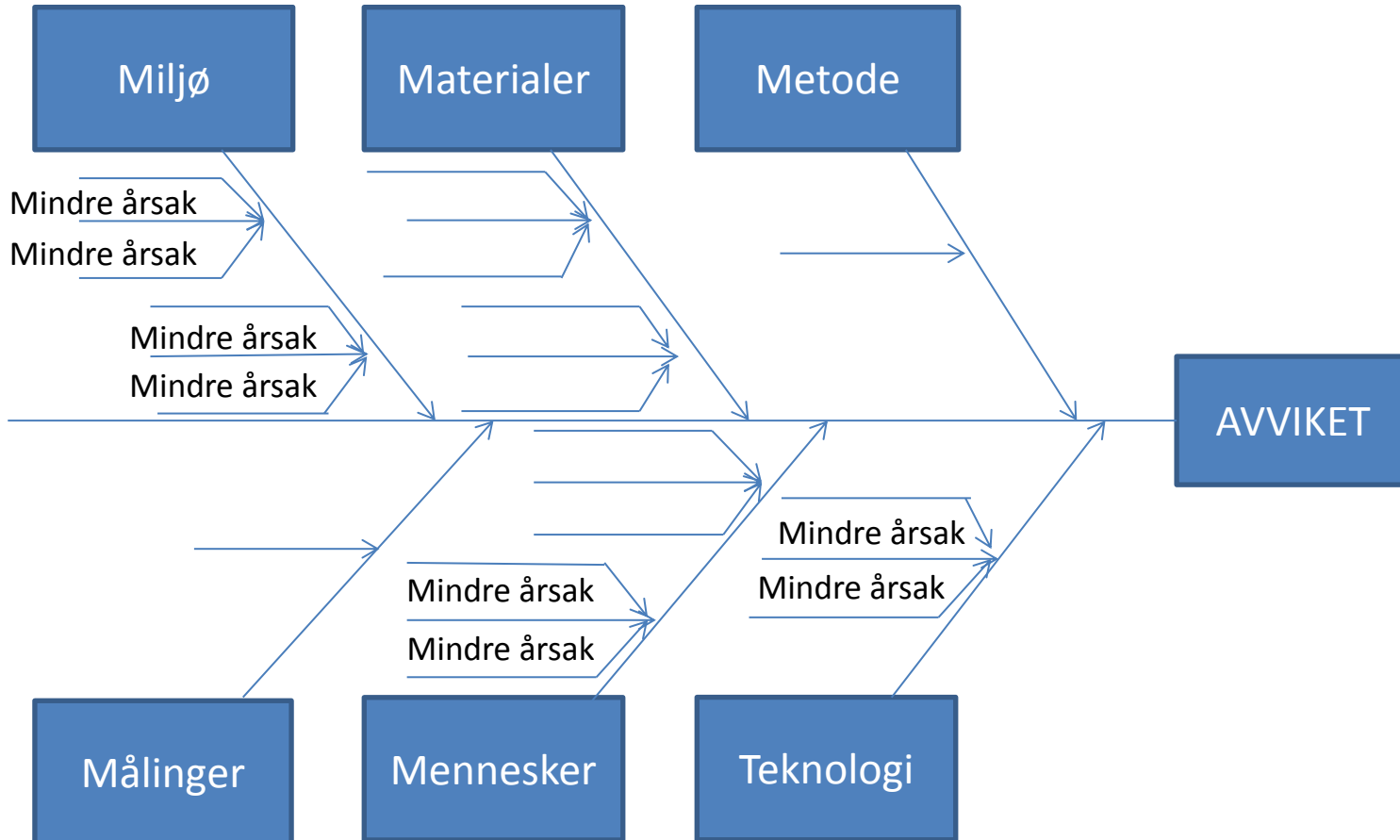
- gjennomføring «5-hvorfor» -teknikken

- 1) Formålet er å bore ned i årsakene til et avvik
- 2) «Hvorfor?» stilles gjentatte ganger for å komme forbi symptomene og ned til den roten til avviket
- 3) Hvert svar til et «Hvorfor?» følges opp ved et nytt «Hvorfor?» inntil det ikke lenger finnes flere logiske svar
- 4) For å komme til roten tar det ofte minst 5 «Hvorfor?» derav navnet «5-Hvorfor»
- 5) Oppsummer med: Hvilke årsaker er de viktigste bakenforliggende årsakene, rotårsakene, til avviket?
- 6) Identifiser gode korrigerende tiltak

Årsaksanalyse

- gjennomføring etter «fiskebeinsmetoden» -

Årsaksanalyse

- GRUPPEARBEID -

Bruk prosedyren for årsaksanalyse og gjennomfør en årsaksanalyse for de tre avvikene på listen under. Dere står fritt til å velge om malen til årsaksanalyse skal benyttes eller om dere vil benytte hendelsesmodulen i TQM!

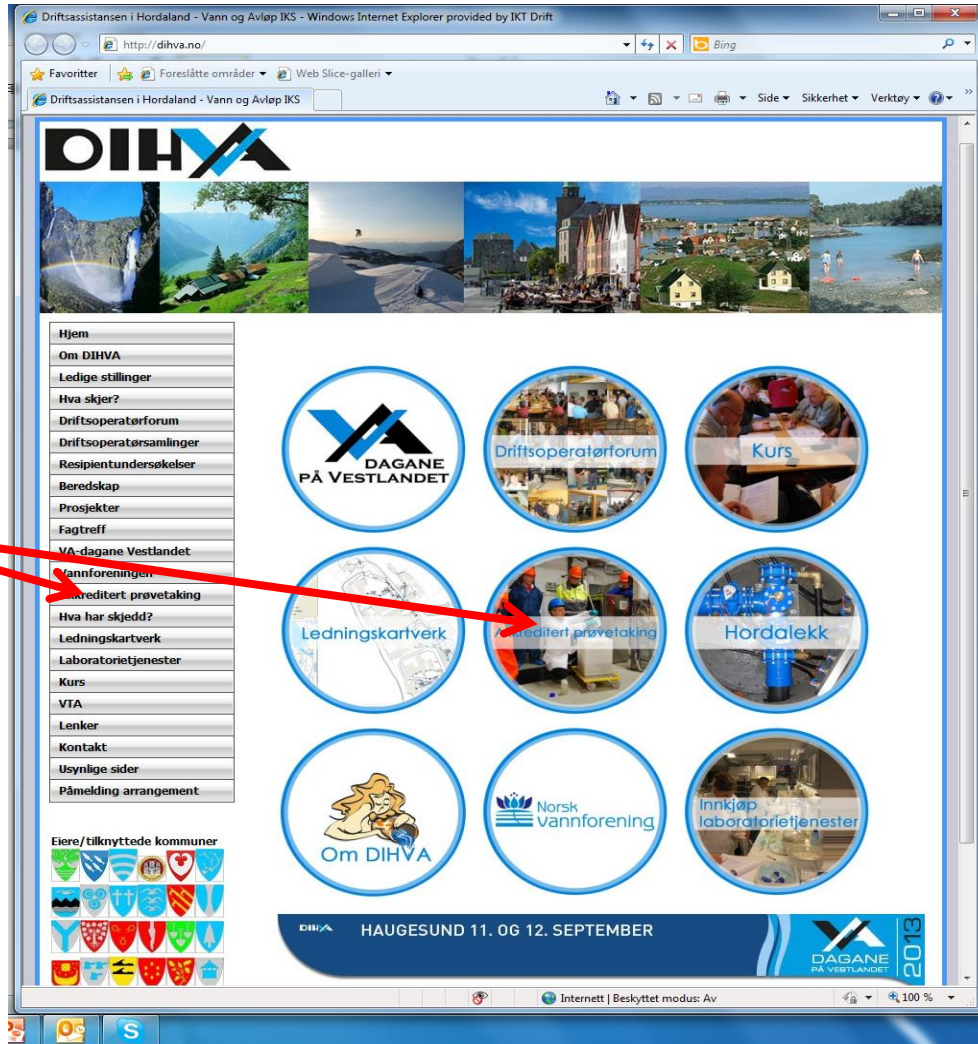
Avvik nr. 1: Glemte å starte en planlagt prøvetaking

Avvik nr. 2: Prøvetaker på innløpet stoppet å suge opp delprøver

Avvik nr. 3: Anlegget har ikke godkjent prøvetakingsplan

Hjemmesiden til DIHVA

Åpnings siden for akkreditert prøvetaking

The screenshot shows the website for DIHVA (Driftsassistentene i Hordaland - Vann og Avløp IKS). The main content area is titled "Akkreditert prøvetaking i avløpsrensning" and features a photo of a worker in a blue hard hat and gloves operating a water sampling station. Below the photo, there is text explaining the accreditation requirements according to the Pollution Control Act § 14-11 and a list of municipalities that have joined DIHVA as a paraparty organization for accreditation: Askøy, Bergen, Fjell, Flora, Førde, Gloppen, and Haugesund.

Akkreditert prøvetaking i avløpsrensning

I Forurensningslovens § 14-11 er det krav om at virksomheter som utfører prøvetaking på avløpsrensning som omfattes av kapittel 14 skal være akkreditert. Dette gjelder anlegg som ligger i tettbebyggelse med samlet utslipp på over 10 000 pe til sjø eller over 2 000 pe til ferskvann/elvemunning. Fykesmannen er tilsynsmyndighet for disse anleggene.

Følgende kommuner har knyttet seg til DIHVA som paraplyorganisasjon for akkrediteringen:

- Askøy
- Bergen
- Fjell
- Flora
- Førde
- Gloppen
- Haugesund

Left sidebar menu:

- Hjem
- Om DIHVA
- Ledige stillinger
- Hva skjer?
- Driftsoperatørforum
- Driftsoperatørsamlinger
- Resipientundersøkelser
- Beredskap
- Prosjekter
- Fagtreff
- VA-dagane Vestlandet
- Vannforeningen
- Akkreditert prøvetaking**
- 31 aug. 2010: Fagsamling
- Fagtreff Prøvetakingsut.
- Innføringskurs
- Førde 23. mars 2010
- Valitetssikringssystemet
- Hva har skjedd?
- Ledningskartverk
- Laboratorietjenester
- Kurs
- VTA
- Lenker
- Kontakt
- Usynlige sider
- Påmelding arrangement

Bottom left: Eiere/tilknyttede kommuner

Innføringskurs i rollen som kontrahert personell 23.10.14

Påloggingssiden

tore@dihva.no og be om det.' Below the text is a password input field, a '< Tilbake' button, and a 'Logg inn' button. The Windows taskbar at the bottom shows icons for Internet Explorer, Start, and several applications including Word, Excel, PowerPoint, Outlook, and Skype. The system tray shows 'Internett | Beskyttet modus: Av' and a 100% zoom level."/>

Passord: 20dihva12

Presentasjoner fra fagsamlinger

Driftsassistenten i Hordaland - Vann og Avløp IKS - Windows Internet Explorer provided by IKT Drift

http://dihva.no/akkreditert_pr_vetaking/kvalitetssikringssystemet/fagsamlinger/

Foreslåtte områder Web Slice-galleri

Driftsassistenten i Hordaland - Va...

DIHVA

- Hjem
- Om DIHVA
- Ledige stillinger
- Hva skjer?
- Driftsoperatørforum
- Driftsoperatørsamlinger
- Resipientundersøkelser
- Beredskap
- Prosjekter
- Fagtreff
- VA-dagane Vestlandet
- Vannforeningen
- Akkreditert prøvetaking
- 31 aug. 2010: Fagsamling
- Fagtreff Prøvetakingsut.
- Innføringskurs
- Førde 23. mars 2010
- Kvalitetssikringssystemet
- Byrkjelo RA
- Førde RA
- Håra RA
- Knappen RA
- Seljestad RA
- Standa RA
- RA
- Fagsamlinger**
- Hva har skjedd?
- Ledningskartverk
- Laboratorietjenester
- Kurs

Fagsamlinger

På denne siden samles presentasjonene fra fagsamlingene. Meningen er å ha alt på ett sted som er tilgjengelig for alt kontrahert personell, hele tiden.

Fagsamlingen i Svartediket tirsdag 30. august 2011
 Program for samlingen 30.08.11
 Generell presentasjon 30.08.11
 Vannmengdemåling 30.08.11
 Kriterier som må innfris for akkreditert prøvetaking kan starte 30.08.11
 Resultat fra kunnskapssjekken 30.08.11

Fagsamlingen i Svartediket tirsdag 8. november 2011
 Program for samlingen 08.11.11
 Generell presentasjon 08.11.11
 Nytt i avviksbehandling 08.11.11
 Nytt skjema for avviksrapportering 08.11.11
 Hva brukes resultatene fra prøvetakingen til? - Marit Aase - VA-etaten i Bergen kommune
 Om utstyr som brukes i prøvetaking og laboratorier - Helle Garder - VWR
 Prøvebehandling, ferske vs. frysede prøver. Hva skjer i laboratoriet, laboratoriets kvalitetskontroll - Kristine Fiane
 Johnsson - EUROFINS
 Resultat fra kunnskapssjekken 08.11.11

Kurs i prøvetaking, Knappen RA, 31. januar og 1. februar 2012
 Program for kurset
 Myndighetskrav
 Vannmengdemåling
 Hvorfor tar vi prøver
 Automatiske prøvetakere
 Test

Innføringskurs i rollen som kontrahert personell, Svartediket, 2. februar 2012
 Program for kurset
 Lysarkene fra kurset
 Spørsmål og svar fra testen etter kurset

Fagsamling i Svartediket tirsdag 7. februar 2012
 Program for samling 07.02.12
 Generell presentasjon 07.02.12

Internett | Beskyttet modus: Av

DIHVA -permen

- Hvert anlegg skal ha DIHVA-perm
- Permen er det lokale arkivet for akkreditert prøvetaking
- Permen skal blant annet inneholde; utfylte prøvetakingsskjema, kopier av følgeskjema, utskrift fra temperaturloggere, registreringer og andre relevante dokumenter

Test, oppsummering, evaluering og utlevering av kursbevis

www.dihva.no

